

trany, si doncs no-l té a dreta parceria; en açò, emperò, los dits hòmens no entenen ovelles *gualorsanes*, les quals los dits hòmen tenen cascun any -e puguen tenir, de la festa de Sant Johan de juny a la festa de Omni Santor», doc. d'Osseja, a. 1387 (*InuLC*).

Gallorser 'que té el dret de gallorsa'. Sembla haver estat l'encarregat que tenia l'usufructuador o amo d'aquest dret, en un lloc determinat, potser més aviat (o totes dues coses) l'encarregat que l'arrendatari de la gallorsa tenia en el lloc: en el S. XVII, Jaça-Salvat era un domini directe i útil del Monestir de Sant Joan de les Abadeses: és un indret d'alta muntanya damunt Tregurà (V. de Camprodon), avui encara cabanya de pastors damunt *Clotells* (a la confluència entre les valls de Granollers i de Fontlletera); nom degut a un Bernat Salvat, que la monografia de la toponímia de Vilallonga per Amigó i Pascual (núms. 1394 i 1513) documenta en els anys 1389 etc.: aquest Salvat era, doncs, el *gallorser* del Monestir de Sant Joan a l'Alta Vall de Tregurà; després el nom de *Gallorser* sembla haver quedat, fins al S. XVII, com a epítet del «Mas Salvat», car així entenc una nota que m'envià Mn. Pascual el VI-1971: «en el S. XVII existia a Tregurà, sota el domini directe i útil del monestir de St. Joan, el Mas Salvat (*Gallorser*)».

Font de la Gallorsa (*galòrsə*), cap dalt de Canigó, damunt de Corsavi (Vallespir) (*DECat* IV, 308a19-27).

Font de la Gallorsa (*galòrsà*), a Adraén, poca distància al SE. de la Seu d'Urgell, entre el seu terme i el de Cornellana (Alt Urgell) (*DECat* IV, 308a30-33). *Gallarza*, cognom usual a l'Aragó (*E. T. C.* II, 199).

¹ Encara que en aquest segon passatge s'imprimí *galarzes* és una err. tip., car a la nota que posa aquí Alart escriu *galorça*, amb *o*, i no fa cap referència a l'existència d'una variant. Aquest capbreu va escrivint pertot *z* amb el valor de *ç* (*ayzò, zo, Sanz, terz, terza, Mazana*) i *l* amb valor de *ll* < LL llatina (*cestela, val 'vall', Noel 'novell', el 'ell', pol 'gall', galines, ola*), com era corrent en aquest segle; de manera que la grafia *galorza* correspon a la mateixa pronúncia actual. D'altra banda no es tracta de l'antiga -yl- sinó de la -ll- originària, cf. *EntreDL* I, 29 ss., 17-8; III, 54, n. 9. — ² M-L., *Hom. MzPi* III, 492; i sobretot Schmoll, *Spr. Idg. Hisp.*, 66. — ³ Per a la relació amb formes més elementals de la mateixa arrel, veg. la mateixa obra, 120. Hi ha guip. *gallendu*, i anav. i bnav. *gaiendu*, al costat de l'arcaic *gainandu*, traduint «extolli», en Leizarraga (S. XVI). Que aquí es contenen el sufix intensiu -ean, i la desinència -tu d'infinitiu etc., és clar: només que no sabem si la precedent *n/l* no és també element derivatiu.

⁴ A Sule, davant l'article, tenim -tzia en lloc de -tzea: *abiatzia* «le départ», Larrasquet, p. 38. — ⁵ És sabut que l'ibèric tenia -beda 'cami', per les clàssiques etimologies que va donar Schuchardt d'*Idu-beda* i *Oros-peda*, mentre que la forma *bide* del basc modern és la reflectida pels nostres *Olobte* i *Carcolze*.

Galobardes, V. *Golobran*

Galofre, *Gallofrè*, V. *Golofreu*
Gamaton, V. *Gavadons*

⁵ GAMBÚS

Cal Gambús, masia del terme de Palau de Cerdanya (Alta Cerdanya) (xxIII, 59.1).

AlcM documenta *Gambús* com a cognom a Barcelona, Montcada, Terrassa, Sabadell, Reus i Tarragona. Trobem també documentat en el *Cartulari* d'Ossau (Bearn) una família *Cambus de Biele* l'any 1243 i un *Guilhem de Cambus* l'any 1356 (*Cart. Ossau*, p. 92, 49).

ETIM. *Gambús* sembla venir d'una variant del mossàrab *qapūc*, d'un derivat del llatí *cappa* (paral·lel a *caputx*, b. ll. *cappucium*, català *caputxo, caputxa*), que ha donat en català *gamuix* 'gorreta dels nens de mames; cobre-caps dels bolquers; mocadors fins per a dones' (*DECat* IV, 326b17-327a36). En les fonts mossàrabs *kabbūs* i *kanbūs*, usats també com a NPP *Ibn Qabbūs* i *Ibn Qapūc* (*DECat* IV, 327a14-31). J. F. C.

²⁵ GAMELL, -ELLÓ

El Gamelló, partida del terme d'Artana (Pna. Cast.) (xxIX, 159.2).

Els Gamellons, en el terme de Suera (xxIX, 177.11).

Plan-Gamell, partida del terme de Guadassuar (Ribera del Xúquer) (xxXI, 57.9).

Gamellons, Font dels ~, del terme d'Ontinyent (xxxVI, 113.9).

El NP *Gamell* ja es troba documentat l'any 1276 en *A. Gamell* com a defensor del castell de Corbera (Rib. B. de Xúquer) (Mtz.Fdo., *Cat. Doc. Val. ACA* II, reg. 38, fº 48). Avui cognom molt estès pel Princ. (8 pobles dels bisbats de Girona i Bna., *AlcM*).

ETIM. Sembla haver designat bàsicament paratges aturonats en forma de gep, cf. el NL rossellonès *Cameles*: com aquest, i com *gamella* 'escudella', provinents del llatí *CAMELLUS* 'camell' (nom de l'animal africà i asiàtic), tot i que podrien derivar de *CAMELLA* 'escudella, obi' (que és forma derivada de *CAMELLUS*), que ha donat el català dialectal *gamella* 'escudella' (per comparació de forma d'una escudella capgirada amb la gepa d'un camell); al capdavall, doncs, tot és u. (*DECat* IV, 327a55-b15.) J. F. C. i J. C.

Gàmir, V. ape. a *Gasamí*

GAMISSANS

Pagesia prop de Puig-reig (Berguedà) (cf. Torras, *Pir. Cat.* v, 191). Oït «*a gamisàns*» per Coromines l'any 1929. Ja trobem documentat aquest nom en unes afrontacions d'un document de l'any 995: «in Molledanos, --- collo de Golados et vadit usque villa Ga-